

ZILKE ŠOJERMAN

BOGATE DEVOJKE

Prevela s nemačkog:
Nikolina Zobenica

KONTRAST

Beograd, 2023.

RAT ILI MIR

Predavač udara po vazduhu bledim staračkim rukama, kao da na taj način želi da zakuca svoje teze. Svi ga u sali slušaju, samo do mene ne dopire ni reč; što se mene tiče, izlaganje može da bude i o putovanju u svemir ili o uzgajanju lala. S uzbuđenjem pretražujem pogledom potiljke koji čine siluetu u pokretu, jedan se klata u taktu kao metronom, to nije on, on nema klem-pave uši, onaj tamo isto ne, mada boja kose odgovara, zašto li je samo sala tako velika. Ali tamo, dosta daleko napred, treći red levo, sada sam ga našla, prepoznajem mu profil i nasmešim se, istog trena sam opuštenija. Dakle, tačno sam procenila, baš mi je lukav plan da se pretvaram kao da sam sasvim slučajno ovde, zbog svog ličnog interesovanja, a da pritom nisam računala na to da ću sresti Simona na predavanju o Deridi i njegovom konceptu pravičnosti, dakle, njegovom polju specijalizacije.

Pčela se zanese u prašnjavoj kupi svetla koja pada u prostori-ju kroz jedan od loše opranih prozora i na trenutak joj zavidi-m što može da se kreće, uopšte nije pošteno što i ja ne mogu da odletim do njega, nego sedim ovde iza. Ali morala sam da dođem u poslednji čas, jer je moj momak, pretpostavljajući da nameravam da provedem opušteno večer kod kuće, hteo da vodi sa mnom prijatan telefonski razgovor koji jedva da sam mogla da prekinem, a da ne kažem – slušaj, ne mogu, moram da požurim, jer sam i ja sada jedna od onih žena koje imaju aferu, dakle, hajde da nastavimo sutra s razgovorom.

Pčela je ustuknula pred nevidljivom preprekom, te sede na pod, pokušavam da je odgurnem vrhom cipele i razmišljam o tome kako je život čudan. Jer upravo ovde, u ovoj sali, upoznala sam Tima kada sam prve nedelje svog studentskog života traži-

la uvodno predavanje, ali ga nisam našla, već sam umesto toga dospela na nešto iz poslovne ekonomije i budući da mi je bilo previše neprijatno da ponovo ustanem i izađem, jednostavno sam ostala da sedim sat i po, a da nisam podigla glavu ili se pomerila, samo da me ne bi prozvali. Timo me je posle toga zabrinut pitao: „Da li je sve u redu s tobom?” i naizмениčno sam rumenela i bleдела od zбunjenosti, i u tu markizu se Timo odmah zaljubio. Ko bi pomislio da ću jednom raditi na istom tom univerzitetu i da ćemo Timo i ja biti srećan par, a da ću ipak u istoj toj sali provoditi vreme gledajući s obožavanjem potiljak nekog drugog muškarca, oženjenog, novog kolege? Možda je ta prostorija s godinama razvila sopstveni život i nevidljivim zracima uticala na izvesne osobe koje previše često borave u njoj, tako da njihova osećanja i misli uvek iznova menjaju pol, kao kada se kompas namerno pogrešno namesti ili brzinometar kod automobila izokrene – loša šala, ali jedina mogućnost da se nešto promeni.

Toliko sam zauzeta svojom teorijom prostora da se prepadnem kad oko mene iznenada zavlada gungula. Očigledno se predavanje završilo isto kao što je i počelo, a da ja to nisam ni primetila. Svi aplaudiraju i kao da je tapšanje zarazna bolest, i ja aplaudiram. Ljudi se guraju ka izlazu. Treba još da se održi koktel.

„Pa, Franciska”, reče iznenada neki glas, trgnem se, ali ne, greška, iza mene stoji samo predavač Hansgeorg Grešer koji radi na institutu, dve kancelarije dalje od mene. Klima glavom i kaže: „Ne znam šta ti misliš o ovom, ja se, u svakom slučaju, stalno pitam da li pojam pravičnosti u diskursu dekonstruktivizma uopšte može da igra neku ulogu, uostalom, to je diskurs koji pokušava da razbije svaku utvrđenu opoziciju”, i gleda me radoznalo, srećan zbog sopstvenog pitanja. „Pa da”, kažem ja, stari načelni argument, zašto uopšte slušaš sve to, ako ionako nećeš ispratiti? Najradije bih mu saopštila koliko je za mene nepravično to što mi se obratio pogrešni muškarac, kada je

pravi isto tako u blizini – toliko o temi pravičnosti. Ali takva neljubaznost uopšte ne otrese Hansgeorga Grešera, već se on oseća podstaknutim da поблиže objasni, u čemu ga ne ometa ni moje odsutno-ljubazno klimanje glavom i, nažalost, nastavlja da stoji i još uvek govori, kada Simon iznenada prođe pored nas. Više ga naslućujem nego što mogu da ga vidim, jer ga okružuje mnoštvo ljudi, među njima dosadna Ina koja mu neprestano iskazuje divljenje. „Zdravo, video sam te još ranije”, kaže i proturi glavu k meni između dvoje kolega iz oblasti broj četrnaest – stvarno izgleda kao da se raduje što me vidi – „zdravo, Simon”, odazovem se, glas mi zvuči nekako slabo. „Mi smo tamo preko”, kaže i pokaza prema nigde u prostoriji. Toliko je ljubazan da ne želi da ometa moj razgovor s Grešerom i produži.

Mala gomila koja ga okružuje pođe s njim.

Tamo su preko, pomislim oduševljeno, i kako bih se što pre rešila Grešera, ne kažem ništa više, nego i dalje samo klimam glavom. Kada primeti da zevam, prede na privatni razgovor, kaže zajedljivo: „Vidim da si kasno legla”, i na to se ne ustručavam da ga odmah ugnjavim s istinom: „Gledala sam televiziju”, saopštim mu.

„Šta?” hoće da zna. Kažem: „Ah, samo sam menjala kanale.”

To je bila čista laž – prethodno veče sam dugo razmišljala o tome da li da dođem ili ne, i svejedno da li bih se odlučila za ili protiv, nisam mogla dugo da zaspim. Zbog toga sam u nekom trenutku upalila televizor – da bih barem na nekoliko minuta skrenula misli ili se umorila. Međutim, tada je na Kablu 1 išao baš *Rat i mir* i videla sam kako je Odri Hepbern – mislim: Nataša – upravo bila na putu da počini grešku svog života, odnosno već je, u stvari, podlegla oženjenom pohotniku Anatolu i nameravala je da noću pobegne s njim u lepoj crnoj pelerini s kapuljačom. Ali njeni rođaci su to nekako saznali i zaključali je u sobu, gde je ona iznutra lupala po vratima, pustite me napo-

lje, molim vas, napolje, stvarajući bezbožnu buku, iako je bila tako krhka da je bilo začuđujuće da je uopšte mogla imati kosti u prstima. Porodica je, srećom, ostala čvrsta, jer svi su, naravno, znali da se obećala plemenitom knezu Andreju, koji je tada već nekoliko meseci samo bio na putu, ali će je po povratku oženiti. Svakako sam ostala da sedim kao zakovana pred televizorom satima samo da bih još jednom videla kako je Anatol ponovo morao da ode bez Nataše. Njena čast je bila spasena, barem donekle, zatim je počelo kajanje. A ja sam na svom tamnom telu koje izgleda suviše zdravo zamislila pet santimetara i sedam kilograma manje i pokušala da se identifikujem s filmskom Natašom, što emocionalno nije bilo toliko teško kao što je fizički. Timo je bio moj plemeniti Andrej, Timo je bio muškarac s kojim ću za nekoliko meseci započeti zajednički život i s kojim ću ići kroz dobro i zlo, a Simon je bio zli Anatol koji je poljuljao taj plan, barem što se mene tiče, i koji je, to samo uzgred, takođe imao drskosti da me čestito ni ne zavede ili da me negde povede, čak ni za vikend, nego je bio potpuno zadovoljan našim sporadičnim, delimično slučajnim ili namešteno slučajnim susretima.

Dok sam ležala u krevetu, gledala sam mimo prazne kesice čipsa i polupune flaše vina koja je već nedelju dana stajala tamo, prizor mi je već bio tako poznat da ga više nisam osećala kao nečisto strano telo, nego kao dragi komad dekoracije. Gledala sam ka vratima stana koja su mogla lako da se otvore, zašto mene niko zaista ne zaključa, zašto me niko ne štiti od mene same? Izduvam nos u maramicu – plemeniti Timo me je ipak mnogo voleo – odakle li je poticala ta sramotna čežnja da sledeći dan odem na to predavanje? Jednostavno zato što ću tamo sresti Simona i onda ćemo ponovo, odmah potom, otići u krevet i danima posle toga bih morala da se osećam loše, jer sam pre svega bila izdajnica i pre ili kasnije moram da saopštim Timu da sam svoju strast odvojila od njega, bez ikakve buke, otprilike kao što se skida stara posteljina.

Ponovo se setim Grešera i odsutno mu se nasmešim. Savest mi je neobično utrnula, kao da moj dugogodišnji momak nije jednako cenjeni i voljeni deo mog života, poput moje ruka ili noge, već samo neko ime. Verovatno je moj emotivni sklop, da se ne bi urušio usled entropije u tom trenutku, jednostavno isključio nepotrebna osećanja kao što su pravičnost ili griža savesti; u svakom slučaju, ne sećam se da sam prethodnih nedelja osetila nešto nalik – bila sam toliko zauzeta razmišljanjem o tome koja li je katastrofa sprečila Simona da me nazove ili koji neverovatno važan projekat, neki čije razmere bi jedva mogle da se pojme. I onda kažem Grešeru: „Idem da uzmem nešto za piće”; zašto ne bih, u stvari, pored pravičnosti i griže savesti istovremeno isključila i pristojnost, kada sam već došla dotle.

U predvorju, kod bifea, veća je gužva. Proguram se pored bluza i suknja-pantalona, mekih sakoa, isparenja parfema, otvorenih usta, namazanog ruža, podignutih frizura, suknji od tvida, i kod stola s pićem zatražim kolu od jedne od devojaka iz kateringa koje izgledaju kao preopterećene kraljice lepote. Kako ne bi delovalo da trčim za Simonom, smestim se na potpuno drugi kraj prostorije. Skoro padam kroz prozor, toliko daleko stojim, i kad sam već tamo, malo gledam napolje. Pomno proučavam sivi zid zadnjeg dela kuće, tražim znake, grafit, bilo šta što mi predviđa ishod te večeri, ništa nije sigurno pred mojom interpretacijom, ali ne nalazim ništa. Držim čašu tako čvrsto da mi skoro puca i samo povremeno bacim pogled prema Simonu, osećam kao da naša tajna veza između gostiju na koktelu povlači veliku crvenu vatrenu liniju koja ekstravagantno deli prostor na dva dela, s tim nedostatkom što nekoga peče s jedne strane – naime, s moje. Sada iza u prostoriji primetim svog profesora, zbunjeno uputim pozdrav u njegovom pravcu, mahinalno čupkam kosu, i pada mi u oči da je moja frizura komplikovanija od svakog toka misli kojim sam se bavila poslednjih nedelja, što je loše jer sam svom profesoru obećala da ću predati članak do kraja sledeće nedelje, i bila bi,

i te kako, čast da budem zastupljena u njegovoj novoj publikaciji. Vrlo mi je ljubazno i malo snishodljivo saopštio da će razmotriti i moj umereno feministički članak. Kada bi sad znao šta radim, pomislim, promocija tek što je najavljena, novac od stipendije kasiran, a umerena feministkinja ide okolo po prijemima i prati članove nastavnog osoblja. Međutim, ova tužna spoznaja mi ne kvari raspoloženje zadugo, jer registrujem da se nešto promenilo na drugom kraju vatrene linije; mahne. Srce mi čudno poskoči, kao da već hoće da krene napred prema njemu, požurim, pokrenem se direktno prema mahanju, i zatim stojim pred njim.

„Mislio sam da te više neće pustiti”, kaže, to zvuči malo mrzovoljno, baš kao da sam mu nedostajala, i ja zablistam i izdam Grešera: „Da”, kažem, „baš je davež.”

Pomerimo se unazad dva koraka ka nekoj grupi, tamo je Ina koja je već pre stajala pored njega – možda vežba za telohraniteljku kao sigurnu rezervu da može da promeni karijeru ukoliko joj ne uspe sa univerzitetom – pozdravim je još jednom, i pružim ruku i profesoru Šrederu, koji se pritom nagne napred da mu iznošeni sako zaleprša samo tako. Pored Grešera on je drugi ogroman neuspeh instituta, ali za razliku od Grešera on me svaki put kada ga sretnem malo rastuži. Spada u one emeritirane kućne duhove koji posle karijere utvrde da je kod kuće prazno, pa se stalno vraćaju nazad na svoje radno mesto. Živi su dokazi da se u životu ne postiže uvek nešto time što se želi određena stvar i sve čini za nju. Šreder ima čašu u ruci i drži je tako nakrivo da naslućujem da mu nije prva, kako mu to polazi za rukom za tako kratko vreme? Ali barem time povezuje mene i Simona, jer mi se prikriveno smeškamo.

„Piješ kolu”, utvrdi Simon, i odmeri ostatak koji se mućkao u mojoj čaši, „čitao sam nešto nedavno o tome.” Vešto napravi pauzu samo da bi ga Ina mogla histerično pitati: „Šta to?” i Simon objasni: „Pa da, kole ima na celom svetu”, i ja klimnem, čula sam već za to.

„Dakle”, nastavi, te me pritom pogleda, „dakle, i u Kini. Samo što se, nažalost, koka-kola na kineskom izgovara ku-ka-ku-la, što znači kobila napunjena voskom za sveće. Dakle, morala je da se preimenuje za kineske korisnike. I zato su je pretvorili u ke-ku-ke-le, što u prevodu otprilike znači ukusno i srećno.” Profesor Šreder klima glavom, izgubljen u mislima, i zatim svojoj čaši vina uputi topao osmeh, uprkos svemu se raduje što se u njoj nalazi dobra kap iz uzgoja ovih krajeva.

„Da”, iznese Simon poslednji adut, na njegovom licu raste izraz podsmešljivog samozadovoljstva, „i to je dovelo do toga da nije-dan Kinez u Njujorku ne može sasvim normalno da, jednostavno, naruči kolu, jer po navici naručuje keku-kele. Zbunjeno otpijem gutljaj ženskog konja ispunjenog voskom za sveće. Kako lepo što Simonu toliko toga pada na pamet o mom piću, pomalo sama sebi delujem kao neko zanimljivo mesto u tekstu.

Simon čita moju impresioniranu ćutljivost kao prigovor i kaže stručno, kao da se nadovezuje na važan protivargument: „Ne, tačno je.” Približi mi se jedan korak, tako da laktom dodirne moju ruku. Pustih korenje na mestu, u mojoj glavi bioskop počinje od osamnaest. Zašto uopšte još stojimo ovde? pomislim, moram sada odmah da znam istinu – da li dolazi danas ili ne, čak i ako je odgovor ne, i ako bi naš poslednji susret ostao poslednji, onda barem da znam, onda mogu da prestanem da čekam i počnem da tugujem, i on može u mom pamćenju da postane sve lepši, kao što inače izgubljeni komad nakita postaje sve lepši u sećanju.

„Idem ja sada, vi sigurno još ostajete”, kažem. Treba da zvuči kao uzgred rečeno. Simon prekine neprijatnu tišinu s raspoloženim „ne, i ja idem”, i vidim kako Ina izvija usne u osmeh u obliku srpa, hladan kao mesec, i puna sebe se malim belim rukama podboči o svoju dosadnu košulju. Samo profesor Šreder ništa ne primeti, pilji u nigde, kao neko ko je odavno stigao do neke druge misli koja nema nikakve veze ni s pravičnošću niti s Kinom ili čitavom tom večeri.

„Idem po svoje stvari”, kaže Simon. Dok pored njega hodam ka izlazu, osećam se kao velika sportistkinja koja je mnogo trenirala i uložila ogroman napor da bi dobila zlato i na izvestan način to je i tačno – on je moj pobjednički trofej, dok tako šetka pored mene, a moj trening je bilo strpljenje; uostalom, dugo sam čekala taj trenutak, uvek nesigurna da li će zaista doći, jer možda ga je čekala neka druga obaveza ili je neka nepoznata koordinata njegovog života mogla da ga odvрати, šta ja uopšte i znam o osnovnim podacima iz njegovog života?

Napolju nas zapahne hladan nalet vazduha koji na prodoran, lažljiv način hoće da obeleži novi nepostojeći početak, uostalom, znam da me je Simon već previše puta ispratio do kuće a da to nije značilo ništa drugo osim da nema u planu ništa bolje za to veče, čemu uopšte pamćenje, još pride tako detaljno, koje mi sad ponovno javlja da nemam pojma šta je radio poslednjih dana, čak ni nedelja.

„Šta si zapravo radio poslednjih dana, mislim, nedelja?” pitam ga pre nego što može da započne sa anekdotama o piću, sad hoću konačno da znam šta je bilo tako važno da ga je sprečilo da me nazove. Ali on samo kaže: „Ah, nisam radio baš ništa posebno, to jest, prošli vikend sam bio u Pragu, bilo je lepo.”

„Prag”, kažem uzbuđeno, „imao si posla tamo?”

Konferencija, to bi barem bio povod, za konferenciju čovek mora i da se pripremi. Ali ovu nadu mi odmah oduze svojim odgovorom: „Ne, pre je bilo privatno.”

„Imaš li prijatelje tamo?” ispitujem dalje, a pred unutrašnjim pogledom mi razmetljivo prođe parada istočnoevropskih foto-modela, mada i ovde ostade pokriven jer reče: „Da, prijatelje u najširem smislu.”

Pažljivo osluškujem, ali to je već izgleda to, više mi neće ni reći, i ljutim se što sam pitala, šta me se to uopšte tiče, ništa. Uprkos tome, nije baš morao da mi to tako jasno stavi do znanja. Sada osim imena grada, koji mi dalje budi divlje fantazije, nisam ništa otkrila, i kao da to nije bilo dovoljno, dolazi i pi-

tanje na pitanje, na šta sam, naravno, morala da računam. Tja, šta sam ja radila, na Prag sam, naravno, mogla da uzvratim Firencom ili Bečom ili Timbuktuom, ali šta time dobijam, njemu je ionako svejedno.

„Ah, ništa posebno”, kažem tužno, koristim njegove reči kao pozajmljeno nalivpero koje kod mene ne piše tako dobro i stoga ne ostavlja lep zapis, ne tako dobar utisak; u svakom slučaju, svaki grafolog bi konstatovao pretvaranje i nesigurnost i, užasnuta, postala sam svesna da bi bio u pravu. Morala sam da se postidim, suočena s danima koje sam protračila čekajući, kao da moj život nije vredan, to mi se učini kao greh, i nalet griže savesti me zapahnu hladnim dahom kao da je moja prošlost frižider u koji sam upravo zavirila.

Ali da li je to uopšte bilo lenčarenje? U stvari sam imala pune ruke posla. Budući da me je Simon, naime, dva puta u kratkom periodu iznenadio posetom kada je bio u blizini, jednom prepodne, jednom u rano veče, i da smo zajedno popili kafu, odnosno pivo, počela sam da praktično stalno računam na iznenadnu posetu, što je značilo ne samo da sam stalno održavala stan tip-top, u odličnom stanju, nego sam mislila i na male dodatke. Kupovala sam pecivo od lisnatog testa i različite grickalice koje, kako sam otkrila, mogu odlično da se posluže i popodne, kao i uveče, kasno uveče ili noću, opustošila sam odeljke sa delikatesima u potrazi za belim, žutim i zeleno prošaranim sirom, grožđem, malim zemičkama sa susamom, teškim vinom koje miriše na vanilu, pekla sam i kekse, koje sam stavljala u limenke da ostanu sveži. Napravila sam od svog stana bunker za dvoje, pun stvari s kojima bi to dvoje moglo da bude zatvoreno nedeljama a da im ništa ne nedostaje. I sve to za nekoga ko svaki put svrati na sat i po. Striktno gledano, ponašala sam se kao neka tužna sveštenica u slabo posećenoj crkvi; stalno sam sve ukrašavala i nadala se da će neka viša instanca odobriti moje postupke i nagraditi me i stoga sam, suočena s tim razmatranjima, zaključila da moje nečinjenje nije

bilo nečinjenje ničega, već da je, naprotiv, sve to predstavljalo suprotnost od greha – bila je to Božija služba.

Međutim, nove iznenadne posete su, nažalost, bile samo u toj meri iznenađujuće što su izostale, cveće se opustilo a da on nije svratio ili me bar nazvao, gledala sam ga kako vene dok sam sama pila ostatak viskija. Pri odlasku u krevet sam sebi govorila da ću sada odustati, ali sledećeg jutra bih ponovo otišla do radnje i uzela nova pića i kekse, i mora da sam, dok nisam dobila poziv za ovo predavanje, sve zajedno verovatno, kupila toliko cveća da bi bilo dovoljno za sahranu nekog značajnog državnika.

„Što klimaš glavom tako izgubljena u mislima?” pita Simon raspoloženo i odgovorim mu uznemireno, jer mi ne pada na pamet neki brzi izgovor: „Ah, samo tako.” Na raskrsnici Trga Disterveg tačno skrene, baš kao da poznaje put, kao da smo već hiljadu puta tuda išli zajedno, kao par, koji ubrzo, zatim, još zajedno odgleda kasne vesti, zatim razgovara o sledećem danu i mirno zaspi. Radosno poskočim preko nekog šljunka na pločniku, sve prepreke i sve okolnosti na ovoj zemlji nisu ništa više od takvog kamenčića. „Pa šta je?” upita Simon kad me je vidio kako detinjasto skakućem okolo i gleda me začuđeno – kao da sam upalila vokmen i kao da ću sasvim sama plesati uz muziku koju niko osim mene ne čuje. Brzo ga umirim time što kažem, s ozbiljnim izrazom lica: „Ma ne, samo sam upravo pomislila na keku-kele.” Malo je jeftino da mu se sada ulizujem, ali mi ništa drugo ne pada na pamet, i jeftino je u redu, kada je dozvoljeno: zar nisam uvek bila tog mišljenja? Sasvim sigurno.

Otvorim kućna vrata i on se ugura unutra, poput domaćice na zimskoj rasprodaji. Sedi, kažem „daj mi kaput”, i on posluša. Kako se dobro uklapa ovde, kako mu je svetla kosa u odličnom skladu s bež bojom dovratka. „Hoćeš li viski?” pitam ga i on odgovori: „Da, rado, ako ga imaš.” Ništa ne kaže o cveću, ali srećna sam, kao da se s tom jednom rečenicom o viskiju sada sve isplatilo. Međutim, tako me je lako zadovoljiti – kao da je

ta sreća samo tanki list koji prekriva crni ponor. Moje htenje i realnost su se odavno toliko udaljili jedno od drugog da više neću moći to dvoje da spojim, nikada više, kao što više ne može da se poništi ni pomeranje dva kontinenta u ledeno doba.

„Hoćeš li nešto da pojedješ?” pitam. „Supu? Sendvič sa šunkom?” Samo me pogleda i reče raspoloženo: „Ne, hvala, nisam došao na večeru” i okleva upečatljivo – to očigledno treba da bude nagoveštaj, više nego jasan znak prstom, ali više se osećam kao da me je upravo pogodila pesnica. Naravno, nije došao na večeru, niti na razgovor, jer iznenada ustaje da bi došao do moje stolice i zaista se spusti na kolena ispred mene, stavi mi glavu u krilo i onda ponovo napravi jednu od onih svojih malih opaski, koje mi podstaknu nadu i kaže: „Nedostajala si mi.”

„Stvarno?” upitam srećna, ali više od toga ne može da se izmami od njega, jer sada namesti ruke tako da uđu ispod mog pulovera i pomislim barem me želi, ne može se reći da to ništa ne znači, takav fantastičan muškarac kao Simon ipak može da ima svaku, da, može, ali on želi mene. Očigledno je da me smatra privlačnom, a ljubav bi uvek mogla da dođe posle toga, da ga zaskoči, da ga uhvati na prepad. Možda i već klija sve vreme, samo što on to još nije primetio. Onda će začuđeno pogledati i reći: „Znaš šta, Franciska? Mislim da sam se zaljubio u tebe.” Uostalom, u životu se desilo toliko mnogo stvari koje čoveka potpuno iznenade, treba se samo setiti uvođenja vudua kao službene religije na Haitiju, na pad Zida ili otkriće mikropilule bez estrogena.

U spavaćoj sobi odmah poče da otkopčava košulju. Dugo mi treba za bluzu, otkopčam je, doduše, ali je ostavljam da opušteno visi preko grudnjaka i besmisleno se šećkam gore-dole po sobi. Kao da ću sada pojesti čudesnu, jedinstvenu jabuku, onu za koju već pri prvom zalogaju znam da me neće zasititi, iako je napunjena marcipanom. U međuvremenu, Simon ćušnu svoje gaće prema drugim stvarima na podu. Meni sve to ide malo prebrzo i požurim da još na vreme obavim poslednje pripreme.

Malo okrenem lampu u uglu sobe da ne zaslepljuje, te nakratko uđem u ulogu tehničarke rasvete u nekom mekom porniću, iako imam ulogu u njemu.

Čak i ako pravim tajni zapis samo za svoje sećanje, hoću da, uprkos tome, znam da je sve optimalno namešteno. Čak u slip gaćama i grudnjaku još jednom odem u kuhinju, iako na leđima osećam njegov začuđeni pogled i čujem ga kako više zabavljenim tonom „dakle, ja sam ovde, ukoliko želiš da spavaš sa mnom”.

„Moram samo još nešto da obavim”, odvratim, ali u stvarnosti sam se samo unervozila, moram brzo i krišom da popijem veliki gutljaj viskija, jer sam prethodno od pukog divljenja Simonu zaboravila na piće. I nadam se da će me alkohol ugrijati, jer se plašim da bi pri onome što me sada čeka moglo da postane prilično hladno, barem na drugom koraku; uostalom, imati seks uz jednostranu ljubav je lepo i hladno kao zimska šetnja – čovek se oseća osveženo, a ipak je nakon toga lišen sve snage.

Kad sam se vratila, sedeo je go na krevetu, prekrštenih nogu kao Indijanac i samo zbog svog pobedničkog i ponosnog izraza na licu nije izgledao zaista golo, taj utisak ne ometa čak ni njegov dignuti ud. Drugi muškarci u ovom stanju deluju tendencionalno smešno, on, naravno, ne. Dok ja, recimo, iako sam još napola obučena, čitave večeri sama sebi delujem golo, tako da sada ionako ne pravi razliku ako se potpuno skinem.

Ljubimo se dok sedimo na rubu kreveta, bacimo se unazad, zatim već leži na meni, s potpuno izmenjenim izrazom lica, mekim i punim naklonosti. Ko zapravo ima sreću da gleda tako savršeno lice? Iako znam da će i ova nežna nevinost u njegovim crtama lica ponovo da spadne zajedno s uzbuđenjem, sve vredi za ovaj trenutak. Njegov tvrdi ud mi pritiska levu butinu, a onda je udari jednom, dvaput. Osloni se na dlanove i odgurnu gornji deo tela: sada mu se ud klata okolo kao klatno koje hoće da ispita plodnost zemlje, i konačno – uzdahnuh – nađe svoje

mesto. Osećaj moći prostruji kroz mene dok ga obuhvatam nogama, a zatim i rukama, poput velikog, srećnog pauka.

Pokreće se u neobično komplikovanom ritmu i osećaj nemoći koji sada iznenada osetim je jednako prijatan kao osećaj moći pre nekoliko sekundi – verovatno su moć i nemoć ionako isto – obavijamo se jedno oko drugog, sada, sa ludom isključivošću, na svetu postojimo još samo nas dvoje, postoji samo ova stvarnost koja se zatvara oko nas u savršenom krugu – zaštitnička kugla koja sekundama može da lebdi kao sapunica, sekundama koje se čine duge, ali samo dok ne prođu. Previše brzo, ponovo ležimo odvojeni jedno od drugog na krevetu. Okrenem glavu ka njegovim zatvorenim očima – kapci su mu, inače, uvek malo debeli, kao da su nalepljeni, i često trepće, kao da gleda nešto čudnovato. „Puls ti je brz”, kaže, i pritom zvuči zadovoljno kao lekar kome je uspela komplikovana operacija i onda pusti moj ručni zglob da bi me pomilovao po obrazu, pomilovao kao dete koje se boji mraka. Žmarci mi prodoše po leđima – zašto to radi? Sve to tako varljivo nalikuje na ljubav.

Ipak, ne smem da mislim na to, već hiljadu puta sam preispitala susrete među nama, tražeći neki razvoj, neku priču, ali ona ne postoji, usledio je samo niz mojih poniženja koji se u međuvremenu spojio u nevidljivu nisku lažnih, crnih bisera koju nosim oko vrata.

Ne uspevam čak ni da zamislim da bismo mogli zaspati tako jedno pored drugog, jer on, naravno, mora nazad kod žene.

Ali eto, sada se pomera, poljubi me u vrat i nos, nežno, asekusualno, i iako se ništa ne može prigovoriti tom zagrljaju, tim poljupcima, ti dodiri mi deluju kao nešto ukradeno, i jednom formirana, ta misao se čvrsto usadi u meni, kao pijavica, fizički: kao da nosim košulju koja obeležava kažnjene kradljivice, iza koje krijem loše srce, što je sve što imam od onoga koga volim, a koga sam ukrala od druge žene, svaku gestu. Jer nisam li čak razmišljala o tome da ukradem dete od njega? Uzdahnem. „Šta

je?” pita nežno i brzo odvratim: „Ništa.” Ne mogu da mu pričam o slikama koje se sada opet vrte po mojoj glavi, slikama iz debelog foto-albuma moje budućnosti, nažalost, nikada ne liče na slike iz one reklame stambene štedionice, nimalo. Ne, ne mogu da zamislim situaciju u kojoj nas dvoje stojimo ispred malog odojčeta ćelave glave ili smo na pikniku pod drvećem na kariranom, crveno-plavom ćebetu – uvek vidim samo sebe samu, s kolicima, maramom na glavi, na kiši, u parku i moj pogled je mnogo izgubljen, kao kod izbeglice. Ne, čak ni dete ne bi pretvorilo ponižavanje u pobedu, samo u ucenu.

Iznenada se istegnem, ispružim noge preko ivice kreveta i nesigurno izađem napolje; čujem kloparanje i zatim ciljano pljuskanje: to je njegov mlaz urina, kada mokr uvek ostavlja otvorena vrata kao da hoće da pokaže da nema tajni. To znači da imam dva, tri minuta za sebe i odmah počnem grozničavo da njuškam ruke i noge, kako bih osetila njegov miris. Malo je oštar i podseća na Maggi, ali ispari mnogo brže nego bilo koja druga meni poznata aroma, nakon nekoliko sekundi se više ne oseća. Kao što se oči naviknu na tamu, i nos se momentalno aklimatizuje, i zbog toga je uvek bolje onjušiti odmah. Za prethodne susrete sam već morala utvrditi da je bio prekratko tu, da njegov miris nije dovoljan za dug ostatak noći. Ovaj put je čak još gore, ovog puta čak ne osećam ništa, barem ne na čaršavu, jer je pedantno, čisto ejakulirao samo u mene. Njegov miris je, dakle, isključivo unutar mene, razmišljam, i to me prvo obraduje, pa milujem svoje telo, povedem ruku između nogu, onjušim je, ali ni tu nisam sigurna, jer se na kraju mešaju moj i njegov oštar miris. Tada shvatim da je i ovde slučaj kao i sa svime što se odnosi na njega: nekako je unutar mene, međutim, napolju ne postoji; i sasvim je neizvesno da li se u stvarnosti zapravo zavaravam. Da bih opovrgnula samu sebe, počnem da puzim na sve četiri oko izgužvanog kreveta. Zarijem lice u jastuk, ali ne miriše ni na šta, čak ni na omekšivač, i onda ga iznenada, na sve četiri, kroz svoje poduprte ruke i noge videh kako stoji

na do vratku i zbunjeno me gleda. „Radiš gimnastiku?” upita i ja odgovorim: „Ne, tražim mindušu, imala sam je malopre” – moram, nažalost, da lažem, jer za razliku od njega ja i te kako spadam u ljude koji imaju tajne. Međutim, nisam vešto odblala izgovor, jer kao i svi muškarci i on voli da rešava male, praktične probleme. Odmah puzi na stomaku pored mene okolo i nerazgovetno zapitkuje u provetreno ćebe: koja boja, velike ili male, na kopčanje ili viseće? U toj prilici utvrdim da je stručnjak za nakit, mora da i njegova žena ima probušene uši. Kažem „mala, biserna minduša” i posmatram njegovu isturenu belu zadnjicu. „Nije tako važno”, kažem da ne traćimo još više našeg zajedničkog vremena, kojeg je ionako već malo, ali on upravo puzi ispod mog kreveta i ne izgleda kao da hoće da ponovo ustane neobavljenog posla. Ne preostaje mi ništa drugo osim da neprimetno uzmem predmet koji odgovara opisu iz kutijice za nakit sa stočića za šminkanje, da ga podignem i viknem imam je!

„Ah”, kaže razočarano, jer bi više voleo da je sam pronašao mindušu, ali barem se smirio i čak mi položi glavu na stomak. Pita da li može da zapali cigaretu. Klimnem. „Ja zapravo ne pušim, ali u ovom slučaju rado uzmem dim” – između nas, to je isto ritual kao i činjenica da ga sada ispitujem kako stoje stvari sa raskidom.

Taj raskid se odigrao pre pola godine i još mi teško pada da ga shvatim, zato što još uvek žive zajedno i on uvek uveče žuri da se vrati kući, da je ne bi još više uvredio. Tako kako je on to opisao, radi se o nekoj vrsti unutrašnjeg raskida, ali je spolja nevidljiv. Barem mu u međuvremenu mnogo lakše pada da govori o njoj i čak kaže da mu je sve bolje. U dogledno vreme svakako više neće uopšte hteti da govori o njoj, nego samo o meni, to znači o nama. Zauzvrat sam ja njega obavestila da u mom životu postoji jedan Timo koji, u suštini, samo čeka da se mi konačno rastanemo, pošto mi ionako više ne funkcionišemo, ali to Simona nije naročito zanimalo.

„I kako ide s tvojom ženom?” pitam, jer njeno ime, Gisela, nikada nije zvanično izgovoreno među nama, znam ga iz telefonskog imenika.

„Ah”, uzdahne, i ja napnem svaki mišić od čiste nade da će ovaj put biti gotovo.

„Ne mogu da zamislim život bez nje”, kaže.

Nažalost, ovo ne može nikako drugačije da se protumači nego kao nazadovanje. Uostalom, pre tri nedelje me je izvestio kako raskid napreduje, da traži stan, što je ionako najrazumnije, iako ona još dosta zavisi od njega, i mada to za njega izgleda nije predstavljalo motivaciju da mi se češće javlja – ipak je zvučalo dobro po mene. I sada, dakle, ovo. Ne mogu da zamislim život bez nje. Kakva rečenica. Osećam se kao me je upravo polio talas ledeno hladne vode. Ali onda vidim kako nesrećno gleda u zid i moja strast se munjevito preobrazi u Agape. „I to će proći”, kažem utešno. „Ne”, odgovori zabrinuto, „neće”, a ja mislim, pa se nadam. Ono što kažem zvuči drugačije: „Onda ćeš u nekom trenutku shvatiti da je bilo dobro tako, da ima i drugih žena.” Ispružim ruku prema gore dok ležim, besmislenog li gesta, ali tako mogu da posmatram svoju šaku kao strani predmet. Ne, naravno, ne mogu da odmah očekujem da pri pomisli na novu, ozbiljnu vezu odmah pripadne meni samo zato što uvek, iznova, kvazi slučajno, ležim pored ili ispod ili na njemu. Posmatram svoju ruku, tamna je i uska, i ne mogu na njoj da nađem nikakav znak gube, ništa što bi mi objasnilo zbog čega me uopšte ne uzima u obzir i ipak se osećam diskriminirana, kao da pripadam nekoj retkoj rasi.

„Možda vaš odnos završi na nekom novom nivou”, dodam mudro, „koji ponekada traje duže od svake druge takozvane ljubavi”, ali on ponovo odmahnu glavom i otkri mi tako žalosno, kao učenik petog razreda koji je upravo dobio ukor: „Ne, više joj se ne sviđam naročito”, i mislim da je naš razgovor, ili bolje rečeno moje savetovanje, dostiglo apsolutnu najnižu tačku, i kao da bih je još spustila sad želim da kažem ali meni se